

Науковий реферат статті Жебчука Р. Л.
"Оцінювання податкового потенціалу як елемента бюджетного потенціалу в процесі бюджетного планування"

У соціоекономічних умовах сьогодення для планування подальшого розвитку як окремих адміністративно-територіальних одиниць, так і держави в цілому необхідним є оцінювання їхньої спроможності створювати бюджетні ресурси та акумулювати їх на різних рівнях бюджетної системи. Адже саме державний та місцеві бюджети є основними фондами фінансових ресурсів, що забезпечують соціально-економічний розвиток країни та її окремо взятих територій. Зазначене зумовлює потребу в дослідженні бюджетного потенціалу зазначених елементів фінансової системи.

Водночас для забезпечення ефективного використання наявних можливостей потрібно є побудова дієвої системи бюджетного управління. Важливим елементом даної системи, на думку автора, є бюджетне планування. Саме бюджетний план відображає напрями використання залучених ресурсів та джерела їх формування і, відповідно, від якості планування бюджету значною мірою залежить ефективність системи бюджетного управління.

Метою статті є дослідження суті бюджетного потенціалу, визначення його складових елементів і розробка методики їх оцінювання та інтеграції в систему бюджетного планування.

Об'єктом дослідження виступив бюджетний потенціал території (країни, області, району, міста тощо) у взаємозв'язку із системою бюджетного планування.

Предметом дослідження є податковий потенціал як важлива складова бюджетного потенціалу, що взаємодіє із системою бюджетного планування.

Методологічну базу дослідження склали економіко-математичні методи, методи аналізу та синтезу. Інформаційною основою дослідження стали теоретичні напрацювання вітчизняних і зарубіжних вчених, які корелюють із темою дослідження.

У підсумку автором визначено бюджетний потенціал як частину фінансового потенціалу адміністративно-територіальної одиниці (країни, області, району, міста, селища, села). Обґрунтовано необхідність імплементації оцінювання бюджетного потенціалу в процес бюджетного планування. Ідентифіковано види бюджетного потенціалу залежно від рівня бюджетної

системи та виду бюджету. Визначено податковий та неподатковий потенціали як складові бюджетного потенціалу. Розглянуто елементи податкового потенціалу як частини бюджетного потенціалу. Обґрунтовано необхідність оцінювання податкового потенціалу як інструменту підвищення якості бюджетного планування. Запропоновано методику оцінювання податкового потенціалу. Розроблено методику розрахунку планових податкових надходжень та основі показника податкового потенціалу.

Автор вважає, що запровадження запропонованого підходу в практику діяльності відповідних фінансових органів на загальнодержавному та місцевому рівнях буде сприяти підвищенню якості бюджетного планування. Водночас для відображення повною мірою взаємозв'язку між бюджетним плануванням та бюджетним потенціалом необхідними є подальші дослідження категорії "неподатковий потенціал" і розробка методики його оцінювання.

Література: 1. Балацький Є. О. Теоретичні підходи до визначення бюджетного потенціалу міста та основні засади його формування / Є. О. Балацький, А. О. Бойко // Збірник наукових праць Харківського інституту банківської справи Університету банківської справи Університету банківської справи НБУ. – 2011. – Вип. 1 (10), ч. II. – С. 212–216. 2. Гринашук І. І. Критичний аналіз методичних підходів до оцінки фінансового потенціалу адміністративно-територіальної одиниці / І. І. Гринашук // Економіка розвитку. – 2010. – № 1 (53). – С. 16–18. 3. Зенченко С. В. Бюджетний потенціал регіона і методические подходы к его оценке / С. В. Зенченко // Региональные проблемы преобразования экономики. – 2008. – № 1 (14). – С. 158–168. 4. Лучка А. В. Бюджетний потенціал фінансової незалежності місцевого самоврядування : дис... канд. екон. наук : 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит / А. В. Лучка ; Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль, 2009. – 275 с. 5. Пасічник Ю. В. Бюджетний потенціал економічного зростання в Україні : монографія / Ю. В. Пасічник. – Донецьк : ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2005. – 642 с. 6. Решина Г. Бюджетний потенціал місцевого самоврядування в реалізації принципів регіональної політики в Латвії / Г. Решина, А. Воиш // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 3 (153). – С. 292–298. 7. Чуницька І. І. Бюджетно-податкові важелі формування фінансового потенціалу держави [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук / І. І. Чуницька // Податкова академія України. – Ірпінь, 2009. – 18 с. 8. Жебчук Р. Л. Бюджетний потенціал: суть, структура та взаємозв'язок з бюджетним плануванням / Р. Л. Жебчук // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. – Вип. 694–695. Економіка. – Чернівці : ЧНУ, 2014. – 180 с. 9. Про бюджетну класифікацію : наказ Міністерства фінансів України № 11 від 14.01.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id=356065&cat_id=355990. 10. Федорова Т. И. Факторы, влияющие на налоговую базу региона / Т. И. Федорова // Налоговый вестник. – 2002. – № 12. – С. 15–17.

Інформація про автора

Жебчук Роман Леонідович – аспірант Науково-дослідного фінансового інституту Державної навчально-наукової установи "Академія фінансового управління" Міністерства фінансів України, викладач кафедри фінансів і кредиту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (04119, Україна, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38-44, e-mail: r.zhebchuk@gmail.com).